

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

10. An si quis sumat pro amico Bullam Cruciatæ, & scribat in ea eius nomen, possit hic illam non acceptare, sed nomen suum tollere, & illam alicui applicare? Et an si Petrus sumit Bullam pro Ioanne, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

potente en ella se dize assi: Ea qua decet puritate publi-
citate illam omnium summarium, quod etiam per om-
nes qui ad eam voluissent, accipi, & per eos retineri de-
beret, &c. Notese la Palabra, Retineri debere,
que denota, y tienen obligacion de guardar dize el Su-
mo Pontifice, luego el guardarla no es consejo, sino
mandato, y mas claramente Gregorio XIII. en la di-
chta Bulla Plumbea, ò Latina dize hablando deste pun-
to en otra parte desta manera, Item mandatur, ut Sum-
morum hoc per omnes Christi fideles ad prædictum bel-
lum contriuentibus, qui huiusmodi gratiarum participes esse
voluerint, recipiantur, & retineantur, &c. Notese à quella
palabra, Item mandatur, que manda el Papa que se to-
me esta Bulla, y se guarde para poder gozar las gracias
que en ellas se concede: Luego si el Papa expressemen-
te dize, que lo manda, cogese euidentemente que se
coloca el texto de la Bulla, en dezir que el Papa no
manda que se guarde la Bulla, sino que lo aconseja, y
assi en esta doctrina fue singular el dicho Andres Men-
do, y ningún Autor que aya impresso antes del año de
1672. ha enseñado tal doctrina, y por consiguiente no
habiendo Autores que la enseñen, y lo que mas princi-
palmente ni raxon que la pueda apoyar, sino es violentan-
do el texto de la Bulla, digo que esta doctrina de An-
dres Mendo no se puede seguir en practica.] Ita ille,
Cui etiam adde Ioannem Henriquez in qq. pract. sect.
8. quæst. 2. num. 5. Remigium in pract. Confess. tract. 7.
cap. 1. §. 6. num. 2. Et me citato Marcus Serius in Bull.
Cruc. disp. 1. difficult. 12. §. 10. num. 1. & 3. Antoni, Escob-
ar in Theol. moral. libro 1. sectione 1. capite 2. nume-
ro 10. & otros penes ipsos; Itaque non est defe-
renda sententia Patris Bardi, quicquid dicat Pater
Mendo.

RESOL. IX.

An si Petrus sumat Bullam Cruciatam pro Ioanne, qui
iam aliam acceperat, possit Petrus illam alteri appli-
care? Ex p. 11. tr. 2. & Misc. 2. Ref. 47.

Negatiuam sententiam olim docui, sed nouis-
sime nominatim contra me insurgit Pater
Mendo in Bull. Cruc. disp. 2. cap. 2. num. 16. quia ea
intencio non solum est de traditione Bullæ, sed de vsu
illius, quem Ioannes exerceat, ar non obstante ea in-
tencione, potest Ioannes non uti illa, sed tradere alte-
ræ Bullam, igitur intentio illa nihil operatur alio-
quin etiam operaretur, vt nullus alius posset uti eius-
modi Bulla propter rationem eandem aduersantium,
neque quia fuerat intentio Petri, vt nullus alius, nisi
Ioannes, sed vt Ioannes, & non alter illa vteretur. Pra-
terea ea intentio effectum non sortitur, donec Bulla ac-
ceptetur à Petro habet tamquam implicitè imbibitam
conditionem, si Petrus acceperit; ea enim ad qua
opus est vt duo concurrant, alterutro deficiente non
operatur effectum. Quare illa conditione non appo-
sit, liber manet Petrus ad applicandum alteri Bullam;
etiam qui offert alteri nummos animo verò donandi; si
non acceperunt, manet adhuc dominus eorum. po-
tente que alteri donare. Itaque Bullæ applicatio quasi
effectus in suspensio est, donec acceperit, & propter
conditionem imbibitam; & quia dum offerens, & ac-
ceptans non concurrunt, non datur locus applicationi
exercitium redactæ, non est ad quem Bulla illa per-
tinet. Ita Mendo.

Sed ego non recedo à sententiâ quam docui, &
quam me citato tenet etiam Magister Gallego in Bul-
la Cruciatæ cap. 14. claus. 14. dub. 178. vbi sic ait. [Pregun-
ta tomada para si, si podrá Pedro aplicarla, y darfela
à otro?

3. Respondo que no, porque realmente Pedro tomò
la Bulla para Iuan, con intencion de aplicarfela, à Iuan,
y no à otro Esto dize tambien Alphonso de Vega en
el tomo 1. de la suma, cap. 43. casu 6. el qual refiere que
consultado desto el M. Bartholomeo de Medina, re-
spondio lo dicho. Tambien dize lo mismo Ant. Diana
1. par. tract. 11. resol. 93. otra cosa Teria si Pedro quan-
do tomo la Bulla para Iuan, no dixo en su intencion, no
la quiero aplicar à otro, sino que lo dexò assi, tenien-
do intencion de tomar la Bulla para Iuan, sin otras re-
flexiones è intenciones, si halla que Iuan tiene ya toma-
da Bulla podrá Iuan aplicarfela à otro. Aqui hablamos
quando no se concedia mas de vna Bulla, que aora que
se pueden tomar los, se ha de dezir, que la ha de recibirla
Iuan, el qual si ya tenia dos Bullas, podrá Pedro apli-
carla à quien quisiere en el sentido que hemos dicho.]
Hæc ille, cui assentior & ego.

RESOL. X.

An si quis sumat pro amico Bullam Cruciatam, & scribat
in ea eius nomen, possit hic illam non acceptam,
sed nomen suum tollere, & illam alicui appli-
care?
Et an si Petrus sumit Bullam pro Ioanne, qui iam al-
teram acceperat, possit Petrus illam alteri appli-
care?
Et an oporteat, vt nomen proprium sit eidem Bullæ inscri-
ptum?
Et an si inculpate Bulla fuerit amissa, aut combusta, sit
necessarium, vt alia sumatur? Ex part. 1. tract. 1.
Ref. 95.

1. Respondeo affirmatiuè cum Villalobos in sum. Sup. hoc in
tom. 1. tract. 17. claus. 4. num. 23. vbi sic ait: Ref. seq.
[Si vn amigo me tomò la Bulla, y me la embio, y yo,
que tenia tomada otra no la accepte, la puedo dar à
otro, y lo que deximos de poder la dar à otro la que
embio el amigo, lo entiendo yo, aunque trayga es-
crito el nombre, que en esto va poco, y aunque se
mude, no por esto sera falsario el que lo escriue,] Ita
ille.

2. Notandum est tamen, quòd si Petrus sumit Sup. hoc in
Bullam pro Ioanne, qui iam alteram acceperat, non Ref. præte-
risset Petrus illam alteri applicare: quia, vt ait Vega in rit.
sum. tom. 1. cap. 43. casu 6. realiter ille sumpsit illam
Bullam cum intencione applicandi Petro, & non alteri.
Ergo, &c. Et ita testatur respondisse de hoc casu inter-
rogatum Medinam.

3. Nota etiam cum Villalobos vbi supra, & Sup. hoc &
Vega in summa tom. 2. cap. 7. casu 26. & Henriquez li- content. in
bro 7. cap. 20. numero 5. quòd non oportet, vt nomen Ref. 8.
proprium sit eidem Bullæ inscriptum: Et si incul-
pare Bulla fuerit amissa, aut combusta, non est neces-
se, vt alia sumatur; sed potest, hoc non obstante, quis
illa frui.

4. Et idèd hanc sententiam post Henriquez, & Vil-
lalobos docet Nugnus in 3. part. tom. 2. tract. de Bull.
§. ... in fin. vbi ait: [Notandum est, quòd, vt Bulla sit
valida, debet recipi, & obseruari cum aliqua medio-
cri diligentia: si verò sine culpa deperdatur, vel rum-
patur; tunc credo, quòd valet; quia non debet esse
maior obligatio in hac parte, quam est in aliis rebus.]
Sic ille: Idem etiam docet Acosta in Bull. quæst. 11. &
Vega in summa tom. 2. cap. 7. casu 23. & Gomez in Bull.
claus. 11. num. 12. & 13. & nouissimè Acugna in De-
cretum Gratiani, part. 1. disp. 100. cap. 10. num. 5. Sed
his non obstantibus, ex verbis Bullæ contrarium ap-
paret dicendum esse: habent enim: [Dichiaramo,
che quelli che la pigliaramo, habbiano da riceuere,
& conseruare questa Bolla, perche d'altra maniera
non

Quæ nunc
hæc sequer-
tur in eius
§ Notan-
dum est.

V N A
H N I A
I I I V V
I I I

Sup. hoc in
Ref. seq.

Sup. hoc &
content. in
Ref. 8.

non

non guadagneranno la detta Bolla, ne le gratie di quella.]

RESOL. XI.

An si aliquis sumat pro amico Bullam Cruciatæ, & scribat in ea eius nomen, possit talis eam non exceptare, si d nomen suum tollere, & illam alteri applicare? Ex p. 3. tract. addit. Ref. 24.

Quæ hic est Ref. antecedens, in §. eius 1.

§. 1. **P**ro affirmatiua sententia part. 1. tract. 11. resolution. 93. adduxi Villalobos, cui nunc addo Egidium Trullench in Bull. Cruc. lib. 1. §. 1. dub. 2. num. 6. vbi sic ait: Si habens Bullam non eam sibi acceptam, seu applicauit potest eam in alium gratis, seu data stipe transferre, vel eam Commissarius recuperare. Ita Rodriguez, §. 12. num. 17. & Henriquez lib. 7. cap. 8. num. 1. litt. B. cap. 20. num. 5. litt. H. Vnde si iam acceperam Bullam, & parentes aut amici mittant ad me aliam, vel aliam, quas nomine meo acceperant, licet tunc mihi has Bullas, quibus non indigeo, sub stipe in alios transferre. Ratio est, quia quamdiu non acceptam, applicatio est in pendenti, atque ita licet eam in alium transferri etiam data stipe: talis enim censetur animus Pontificis & Regis, scilicet ut nemo sit grauandus ut retineat nisi unam Bullam sibi opportunam, quare reliquis si aliis confert accepta stipe, reuera illis proderunt. Quod procedit, quamuis in Bulla ad me tran. missa sit nomen meum appositum: nam per nominis appositionem per errorem factam, sine propria acceptatione Bulla non fit mea, & adhuc manet in pendenti. Vnde poterit mutato nomine ante acceptationem in alium transferri. Nec mutare nomen ab alio scriptum ex culpa, quia hoc potius est corrigere, siue emendare id quod ex ignorantia alterius factum est, ut docet Nauarr. capite 22. num. 62. in fin. Et ratio est, quia ista Bulla non sunt littere Apostolicæ, sed transumpta litterarum Apostolicarum. Ita ille. Vide etiam Rodriguez in Bull. §. 12. num. 17. & Henriquez lib. 7. cap. 8. n. 1. in gloss. litt. B. & cap. 20. n. 5. in gloss. litt. H.

RESOL. XII.

An valeat Bulla sumpta ex pecuniis ablatis, fivatis, & quid, si meretrices illam sumant? Ex part. 1. tract. 11. Ref. 101.

§. 1. **A**ffirmatiue videtur respondere Rodriguez in Bull. §. 1. in addit. dub. 7. sed libenter cum ipso concurro quoad meretricem, quæ de quaestu turpi elemosynam dat pro Bulla: quia hæc, licet turpiter faciat peccando; non tamen turpiter recipit quaesitum, ut communiter sentiunt Doctores. Secus autem de illo, qui ex pecuniis ablatis sumit Bullam: quia talis sumptio Bullæ nihil valet, cum Summus Pontifex vult hanc elemosynam soluendam esse de propriis bonis, & facultatibus: sed pecunia ablata non est de propriis bonis: ergo, &c. Et ita de fure, & de meretrice sentiunt Acoſta in Bull. Cæn. quaest. 12. & Vega in summ. tom. 1. cap. 43. cas. 7. & Nugnus in 3. part. tom. 2. tract. de Bulla.

RESOL. XIII.

An si elapso anno Bulla non promulgetur, sed paulo post promulganda erit, possit quis intra illud tempus frui privilegio prime Bullæ? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 91.

Sup. hoc cursum inf.

§. 1. **R**espondet Rodriguez negatiue in Bulla, §. 5. num. 2.

2. Sed affirmatiua sententiam docet Henriquez in lib. 7. cap. 20. num. 2. vbi sic ait: [Si elapso anno, & paucis diebus, non promulgetur secunda Bulla (quam constat paulo post promulgandam) fructus quis prima Bulla ex pia interpretatione Pontificis, & commissarij; quia annus vnus computatur more Ecclesiastico à prima vsque ad secundam promulgationem circiter.] Ita ille satis probabiliter; qui in Glossa littera O, restatur, ita etiam docuisse multos Iurisperitos, & Theologos Salmanticenses; & nouissime docet etiam hanc sententiam contra Rodriguez, Villalobos in sum. tom. 1. tract. 27. claus. 4. num. 8. & 9. Sanc. in select. disp. 55. per totam.

RESOL. XIV.

An si ante elapsum annum promulgetur secunda Bulla, possit quis vti privilegio prime Bullæ, donec transactus annus non obstante publicatione alterius Bullæ? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 93.

§. 1. **N**egatiue respondet Gomez in explic. claus. 5. num. 1. & Villalobos in sum. tom. 1. tract. 17. claus. 4. n. 11.
2. Sed contrariam sententiam probabiliter docet Rodriguez in Bull. §. 5. num. 2. vbi ait: Durante el año, vale la Bula, y ningun Comisario la puede suspender. Y assi antes, que se acabe el año de la publicación, es contra la voluntad de su Santidad, y de su Magestad, que se predique otra Bula, y que se suspenda la passada. Por tanto los Rectores, y Curas queriendola predicar en sus lugares, antes de acabado el año de la publicación, pidan a los Comisarios, que declaren en pulpito, que no se acaba el año de la publicación de la Bula passada, sino tal dia. Ita ille: & Vega in sum. tom. 1. cap. 43. cas. 10. quod pro praxi est valde notandum, & idem nouissime hanc sententiam docet Sanchez in selectis, disp. 55. n. 4.

RESOL. XV.

An si quis sub fine anni, quo expirat Cruciatæ, incipiat confiteri, & quia non potest ob iustas causas confessionem finire, & absolutionem obtinere, possit Confessorius, transacto anno, virtute præcedentis Bullæ illam absolvere?

Ex quo inferitur, quod si aliquis haberet licentiam audiendi confessiones ante acceptam? Ex part. 1. tract. 11. Ref. 94.

§. 1. **P**utat Henric. loquens de Iubileo, lib. 7. cap. 11. n. 3. debere Confessorium in tali casu absolvere penitentem à reſeruat, & postea audire reliqua peccata tempore opportuno.

2. Sed ego puto absolutè, quòd si confessio incipit tempore habili, intra terminum, scilicet, anni publicationis Bullæ, potest Confessorius de cætero audire totam penitentis Confessionem, & illum postea è reſeruat, & censuris absolvere. Et probabiliter docet Ledesma in sum. tom. 1. tract. de Sac. Confes. cap. 12. concl. 5. dub. 2. & Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. cap. 11. n. 5. Quòd si aliquis haberet licentiam audiendi Confessiones ad tempus, posset eo transacto prosequi Confessionem antè acceptam.

3. Et idem in terminis nostræ Bullæ hanc sententiam docet Rodriguez §. 5. num. 2. Villalobos in sum. ma tract. 27. claus. 4. num. 12. Acoſta in Bull. quaest. 36. & alij.

4. Vnde optimè docuit idem Sanchez, vbi supra